

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร*

THE RELATIONSHIP BETWEEN TECHNOLOGICAL LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS AND THE COMPETENCIES OF TEACHING AND LEARNING MANAGEMENT UNDER THE SECONDARY EDUCATION SERVICE AREA OFFICE KAMPHAENGPHET

อังคณา บดีรัฐ¹ และ สกนชัย ชะนูนันท์²

Angkana Bodeerat¹ and Skonchai Chanunan²

มหาวิทยาลัยนเรศวร

Naresuan University, Thailand

Corresponding Author's Email: angkanab66@nu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ได้แก่ 1) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา 2) เพื่อศึกษาสมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนของครู 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีกับสมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนของครู กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 242 คน โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน เป็นผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 30 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง และครูผู้สอนจำนวน 212 คน ได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วนของครูผู้สอนแต่ละโรงเรียน เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ปีการศึกษา 2567 ใช้แบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 28 ข้อ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ระดับมาก 2) สมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนของครู ในภาพรวมอยู่ระดับมาก 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนของครู โดยรวมมีความสัมพันธ์กันทางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .01 อยู่ในระดับสูงมาก โดยด้านที่มีความสัมพันธ์กันสูงสุด คือ ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีด้านการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ กับสมรรถนะในการจัดการเรียน

* Received 31 March 2025; Revised 19 April 2025; Accepted 25 April 2025

การสอนของครู และด้านที่มีความความสัมพันธ์กันต่ำสุด คือภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีด้านความรู้ทางกฎหมายและจริยธรรมด้านเทคโนโลยีกับสมรรถนะในด้านการจัดการเรียนการสอนของครู ดังนั้น งานวิจัยในครั้งต่อไปควรศึกษา แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในด้านการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี, สมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนของครู

Abstract

The following are the objectives of this research: 1) to investigate the technological leadership of school administrators, 2) to investigate the competencies in teaching management of teachers, and 3) to investigate the relationship between their technological leadership and their teaching management competencies. Utilizing the Krejcie and Morgan table, the sample group comprised 242 individuals. In the academic year 2024, the administrators, who numbered 30, were specifically chosen, while the teachers, who numbered 212, were randomly selected using stratified sampling based on the proportion of teachers from each school, which were categorized as large and extra-large schools under the jurisdiction of the Kamphaeng Phet Secondary Educational Service Area Office. A 28-item questionnaire with a 5-point Likert scale was implemented. The data were analyzed using the Pearson correlation coefficient, mean, standard deviation, and percentage.

The research results indicated that 1) school administrators generally exhibit a high level of technological leadership. 2) Teachers demonstrate a high level of proficiency in the management of teaching and learning. 3) A statistically significant relationship exists between the technological leadership of school administrators and the competencies in teaching management of teachers overall, at a very high level, at the the.01 significance level. The area with the highest correlation is technological leadership in the use of technology for learning management with the competencies in teaching management of teachers, while the area with the lowest correlation is technological leadership in legal and ethical knowledge of technology with the competencies in teaching management of teachers. Consequently, future research should investigate

methods for cultivating technological leadership in learning management among school administrators.

Keywords: Technological Leadership, The competencies of teaching and learning management

บทนำ

ในยุคที่โลกกำลังเข้าสู่การปฏิรูปทางดิจิทัล เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้กลายเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการศึกษา รัฐบาลไทยจึงได้กำหนดนโยบายระดับชาติเพื่อขับเคลื่อนประเทศด้วยนวัตกรรมดิจิทัล เช่น แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม พ.ศ. 2562–2580 (สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2562) รวมถึงการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในระบบการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 24 และ 63 ซึ่งมุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้สามารถเรียนรู้และเข้าถึงข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579 ยังชี้ให้เห็นถึงบทบาทของครูและผู้บริหารในการปรับตัวให้สอดคล้องกับสังคมยุคใหม่ โดยเฉพาะผู้บริหารซึ่งต้องมีความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ในการบริหารจัดการสถานศึกษาให้ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ (บรรจง ลาวะสี, 2560) การนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้จึงเป็นกลยุทธ์สำคัญในการยกระดับคุณภาพของการจัดการเรียนการสอน

ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารในการใช้เทคโนโลยีสนับสนุนงานด้านการบริหาร การตัดสินใจ การสื่อสาร และการส่งเสริมบุคลากรในองค์กร (สุกัญญา แซ่มซ้อย, 2562) ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสามารถส่งเสริมให้ครูใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และช่วยสร้างวัฒนธรรมการทำงานที่เปิดรับนวัตกรรม ในขณะเดียวกัน สมรรถนะของครูก็เป็นอีกปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน โดยครูควรมีความรู้ด้านเนื้อหาวิชา ด้านวิชาชีพครู และสามารถบูรณาการองค์ความรู้เหล่านี้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (วิภาวรรณ เอกวรรณัง, 2560)

แม้งานวิจัยที่ผ่านมาได้กล่าวถึงความสำคัญของเทคโนโลยีในการศึกษาและบทบาทของผู้บริหารในภาพรวมแล้ว แต่ยังมีช่องว่างขององค์ความรู้ในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีกับสมรรถนะของครู โดยเฉพาะในบริบทของเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ซึ่งยังขาดข้อมูลเชิงประจักษ์และเหตุผลรองรับเพียงพอในการอธิบายว่าภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนของครูอย่างไรในทางปฏิบัติ

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะของครูในด้านการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ผลการวิจัยสามารถ

นำไปใช้พัฒนากลยุทธ์การบริหารจัดการในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทปัจจุบัน และตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร
2. เพื่อศึกษาสมรรถนะในด้านการจัดการเรียนการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร
3. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะในด้านการจัดการเรียนการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร

สมมติฐานการวิจัย

ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร มีความสัมพันธ์กัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ปีการศึกษา 2567 จำนวน 7 โรงเรียน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 30 คน ครูจำนวน 577 คน รวมทั้งสิ้น 607 คน (รายงานข้อมูลสารสนเทศสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร, 2567)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ปีการศึกษา 2567 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie Morgan, 1970) โดยแบ่งผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 30 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง และครูผู้สอน จำนวน 212 คน ได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น ตามสัดส่วนของครูผู้สอนแต่ละโรงเรียน ดังนั้น ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 242 คน

2. การสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา และสมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนของครู

2.2 กำหนดกรอบแนวคิดและนิยามศัพท์เฉพาะ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2.3 จัดทำแบบสอบถามฉบับร่างตามนิยามศัพท์เฉพาะ เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาและปรับปรุงตามคำแนะนำ

2.4 ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ 3 คน เพื่อประเมินความสอดคล้องระหว่างนิยามศัพท์กับข้อความถาม และคำนวณค่า IOC ได้ค่าระหว่าง 0.67–1.00

2.5 ปรับปรุงแบบสอบถามตามค่า IOC และข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ พร้อมผ่านความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา

2.6 ทดลองใช้แบบสอบถามกับกลุ่มผู้บริหารและครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน วิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นด้วยสูตรของ Cronbach ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ 0.970

2.7 ปรับปรุงแบบสอบถามตามผลการทดลอง เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อความเห็นชอบ และจัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์สำหรับใช้เก็บข้อมูลในการวิจัย

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย ม.นเรศวร เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากผู้บริหารและครูในเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือถึงโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง และประสานความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม เก็บแบบสอบถามได้ครบ 242 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามด้วยสถิติพื้นฐาน ความถี่ และร้อยละ

4.2 วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหาร ด้วยค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พร้อมแปลผลรายข้อ รายด้าน และภาพรวม โดยใช้เกณฑ์การแปลค่าเฉลี่ยของ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554)

4.3 วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 3 สมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนของครู ด้วยค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลผลตามเกณฑ์เดียวกัน

4.4 ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีกับสมรรถนะครู โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และแปลผลตามเกณฑ์ของ (Davis, 1971) ดังนี้ $r \geq 0.70$, 0.50–0.69, 0.30–0.49, 0.10–0.29, 0.01–0.09 ความสัมพันธ์สูงมาก, สูง, ปานกลาง, ต่ำ และไม่มีความสัมพันธ์ ตามลำดับ

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้สรุปผลตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ในภาพรวม

ข้อ	ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา	n = 242		ระดับ	อันดับ
		$\bar{x}$	S.D.		
1	ด้านความรู้ทางกฎหมายและจริยธรรมด้านเทคโนโลยี	4.30	0.72	มาก	4
2	ด้านการมีวิสัยทัศน์ด้านเทคโนโลยี	4.39	0.61	มาก	3
3	ด้านการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้	4.41	0.60	มาก	2
4	ด้านการใช้เทคโนโลยีในการวัดและประเมินผลการศึกษา	4.43	0.57	มาก	1
รวม		4.38	0.58	มาก	

จากตาราง 1 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ในภาพรวมอยู่ระดับมาก ($\bar{x}=4.38$, S.D.= 0.58) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการใช้เทคโนโลยีในการวัดและประเมินผลการศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.43$, S.D.= 0.57) รองลงมาคือ ด้านการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.41$, S.D.= 0.60) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านความรู้ทางกฎหมายและจริยธรรมด้านเทคโนโลยีอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.30$, S.D.= 0.72)

2. ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับสมรรถนะในด้านการจัดการเรียนการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับสมรรถนะในด้านการจัดการเรียนการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร

ข้อ	สมรรถนะในด้านการจัดการเรียนการสอนของครู	n = 242		ระดับ	อันดับ
		$\bar{x}$	S.D.		
1	ครูมีความรับผิดชอบ	4.62	0.52	มากที่สุด	1
2	ครูมีความคิดสร้างสรรค์	4.48	0.65	มาก	6
3	ครูมีการตัดสินใจที่เหมาะสม	4.52	0.59	มากที่สุด	2

ข้อ	สมรรถนะในด้านการจัดการเรียนการสอนของครู	n = 242		ระดับ	อันดับ
		$\bar{x}$	S.D.		
4	ครูสามารถนำความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอน เนื้อหาวิชาชีพครู และความรู้ทั่วไปมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมสำหรับผู้เรียน	4.51	0.57	มากที่สุด	3
5	ครูสามารถปรับตัวและเพิ่มขีดความสามารถของตนเอง โดยการเข้าร่วมอบรม สัมมนา หรือกิจกรรมที่ช่วยเพิ่มศักยภาพตนเอง	4.43	0.67	มาก	8
6	ครูสามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการสอน	4.48	0.56	มาก	5
7	ครูส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยจัดการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความเหมาะสมกับความสามารถ ความสนใจ และความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน	4.50	0.63	มาก	4
8	ครูสามารถสร้างผลงานที่โดดเด่นและส่งเสริมองค์กร โดยใช้ความรู้และทักษะในการสร้างผลงานทางวิชาการ เช่น สื่อการสอน นวัตกรรม หรือบทความทางวิชาการ	4.47	0.60	มาก	7
รวม		4.50	0.51	มาก	

จากตาราง 2 พบว่า สมรรถนะในด้านการจัดการเรียนการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ในภาพรวมอยู่ระดับมาก ($\bar{x}=4.50$, S.D.= 0.51) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูมีความรับผิดชอบ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.62$, S.D.= 0.52) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครูสามารถปรับตัวและเพิ่มขีดความสามารถของตนเอง โดยการเข้าร่วมอบรม สัมมนา หรือกิจกรรมที่ช่วยเพิ่มศักยภาพตนเอง อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.43$, S.D.= 0.67)

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร

ตาราง 3 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร โดยภาพรวม

ตัวแปร	ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา (x)	
	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r_{xy})	ระดับความสัมพันธ์
สมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนของครู (y)	.774**	สูงมาก

**มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตาราง 3 แสดงว่า ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร โดยรวมมีความสัมพันธ์กันทางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .01 อยู่ในระดับสูงมาก ($r=.774^{**}$)

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร อภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ผลการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชรอยู่ในระดับมาก ทั้งในภาพรวมและในแต่ละด้าน สะท้อนให้เห็นว่าผู้บริหารมีความสามารถในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะในโรงเรียนขนาดใหญ่ที่มีทรัพยากรและบุคลากรรองรับ ซึ่งเอื้อต่อการพัฒนาวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยีและการสื่อสารให้ครอบคลุมบุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียน นอกจากนี้ ยังพบว่าด้านการวัดผลและประเมินผลมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งอาจเป็นผลจากนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการที่มุ่งเน้นให้สถานศึกษาใช้ระบบเทคโนโลยีในการประเมินคุณภาพการศึกษาและติดตามผลการเรียนรู้ของผู้เรียนในมิติต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม ประเด็นที่ควรตั้งข้อสังเกตคือ แม้จะมีการใช้เทคโนโลยีในการวัดผลอย่างแพร่หลาย แต่ยังไม่ชัดเจนว่าเป็นการใช้ในเชิงพัฒนาและวิเคราะห์เชิงลึกหรือเป็นเพียงการใช้เครื่องมือเพื่อจัดเก็บข้อมูลเท่านั้น งานวิจัยในอนาคตอาจศึกษารูปแบบการใช้เทคโนโลยีเพื่อ

ประเมินผลเชิงคุณภาพให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ผลการวิจัยสอดคล้องกับงานของ เอกพงษ์ มังกระ (2566) และ ชีโรติ หล่ายโท (2560) ที่พบว่าภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับมากเช่นกัน อย่างไรก็ตาม งานวิจัยเหล่านี้ยังไม่ได้กล่าวถึงบริบทที่อาจมีผลต่อระดับภาวะผู้นำ เช่น ความเหลื่อมล้ำของทรัพยากร เทคโนโลยีพื้นฐาน หรือความตระหนักด้านนโยบายในแต่ละเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งอาจเป็นตัวแปรแฝงที่ส่งผลกระทบต่อระดับภาวะผู้นำ ดังนั้น แม้ว่าผลการศึกษาจะชี้ว่าผู้บริหารมีภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในระดับสูง แต่ไม่อาจสรุปได้ว่าภาวะผู้นำนี้ถูกพัฒนาอย่างทั่วถึงในทุกขนาดโรงเรียน การศึกษาต่อไปควรพิจารณาเปรียบเทียบบริบทของโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดใหญ่ หรือพื้นที่เมืองกับชนบท เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา

2. ผลการศึกษาพบว่าสมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร อยู่ในระดับมาก ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสามารถของครูในการปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในด้านการใช้ความรู้ทางวิชาการ การออกแบบการเรียนรู้ที่ตอบสนองผู้เรียน และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในโรงเรียนขนาดใหญ่ที่มีโอกาสในการเข้าถึงทรัพยากร เทคโนโลยี และการอบรมพัฒนาวิชาชีพ อย่างไรก็ตาม ควรตั้งข้อสังเกตว่าค่าระดับมากนี้อาจยังไม่สะท้อนความหลากหลายในพื้นที่ทั้งหมดได้อย่างครอบคลุม เนื่องจากครูในโรงเรียนขนาดเล็กหรือโรงเรียนในพื้นที่ชนบทอาจเผชิญข้อจำกัดในการเข้าถึงเทคโนโลยีหรือโอกาสในการพัฒนาศักยภาพที่เท่าเทียมกัน ดังนั้น แม้ภาพรวมของสมรรถนะครูในโรงเรียนขนาดใหญ่ขึ้นไปจะมีค่ามาก แต่ควรมีการศึกษาต่อว่าครูในบริบทที่แตกต่างกัน มีอุปสรรคหรือมีแนวทางการพัฒนาตนเองในลักษณะใด ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับงานของ อาราดา ปรีกมานนท์ (2562) ซึ่งพบว่าสมรรถนะของครูในโรงเรียนเอกชนอยู่ในระดับมากเช่นกัน อย่างไรก็ตาม บริบทของโรงเรียนเอกชนและโรงเรียนรัฐบาลในต่างพื้นที่ อาจมีความแตกต่างด้านแรงจูงใจ ทรัพยากร และวัฒนธรรมองค์กร การเปรียบเทียบลักษณะเหล่านี้อาจช่วยให้เข้าใจปัจจัยที่เอื้อต่อการพัฒนาสมรรถนะของครูได้ดียิ่งขึ้น กล่าวโดยสรุป แม้ผลการศึกษาจะชี้ถึงระดับสมรรถนะที่ดีของครู แต่ก็ยังมีประเด็นที่ควรศึกษาเพิ่มเติม เช่น ผลกระทบของสมรรถนะครูต่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน เป็นต้น

3. ผลการศึกษาพบว่าภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับสมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีระดับความสัมพันธ์ในระดับสูงมาก ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยเฉพาะในมิติของการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ ซึ่งมีความสัมพันธ์สูงสุดกับสมรรถนะของครูในการจัดการเรียนรู้ ประเด็นนี้สะท้อนให้เห็นถึงบทบาทของภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหาร ที่ไม่ได้จำกัดอยู่แค่การกำหนดนโยบายเท่านั้น แต่รวมถึงการสร้างแรงจูงใจและแรงสนับสนุนให้ครูเกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงพฤติกรรม ทั้งในด้านการยอมรับเทคโนโลยี การประยุกต์ใช้ในการสอน และการพัฒนาทักษะตนเองอย่าง

ต่อเนื่อง อย่างไรก็ตามควรตั้งข้อสังเกตว่าความสัมพันธ์ดังกล่าวอาจไม่ได้เกิดขึ้นโดยอัตโนมัติ แต่ขึ้นอยู่กับปัจจัยเสริมอื่น เช่น บริบทของโรงเรียน ทักษะของครูต่อเทคโนโลยี และทรัพยากรที่เอื้ออำนวย งานวิจัยของจุฬาลักษณ์ พรหมอุบล (2564) ที่พบว่าภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารมีผลต่อความสามารถในการใช้เทคโนโลยีของครูในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญ ยืนยันถึงแนวโน้มนี้ และยังชี้ให้เห็นองค์ประกอบสำคัญ เช่น ความสามารถด้านเทคโนโลยีของผู้บริหาร ความเข้าใจในจริยธรรมด้านเทคโนโลยี และการสนับสนุนให้ครูใช้เทคโนโลยีได้จริงในห้องเรียน อย่างไรก็ตาม งานวิจัยดังกล่าวยังชี้ว่าแม้จะมีความสัมพันธ์สูง แต่ก็สามารถอธิบายพฤติกรรมได้เพียงร้อยละ 48.5 ซึ่งแสดงว่ายังมีปัจจัยอื่นอีกมากที่มีผลต่อสมรรถนะของครู เช่น วัฒนธรรมองค์กร ความสัมพันธ์ในโรงเรียน หรือแม้กระทั่งนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ เป็นต้น ดังนั้น แม้ผลการศึกษจะสอดคล้องกับทฤษฎีและงานวิจัยที่ผ่านมา แต่การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีควรไม่มองข้ามปัจจัยเชิงระบบและบริบทเฉพาะของโรงเรียน เพื่อให้การส่งเสริมสมรรถนะของครูเกิดขึ้นได้อย่างมีคุณภาพ

สรุป/ข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ในภาพรวมอยู่ระดับมาก ระดับสมรรถนะในด้านการจัดการเรียนการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ในภาพรวมอยู่ระดับมาก และความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะในด้านการจัดการเรียนการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร โดยรวมมีความสัมพันธ์กันทางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .01 อยู่ในระดับสูงมาก ส่วนข้อเสนอแนะในการวิจัยประกอบด้วย 1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ ประกอบด้วย 1.1 ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านความรู้ทางกฎหมายและจริยธรรมด้านเทคโนโลยี ดังนั้น ควรมีการจัดฝึกอบรมเกี่ยวกับกฎหมายและจริยธรรมด้านเทคโนโลยีสำหรับผู้บริหาร เช่น กฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (PDPA) ในบริบทการศึกษา จริยธรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในโรงเรียน กฎหมายลิขสิทธิ์สื่อดิจิทัลสำหรับการเรียนการสอน เป็นต้น รวมถึงการจัดทำคู่มือปฏิบัติงาน เรื่องข้อกฎหมายและจริยธรรมที่ผู้บริหารและครูต้องทราบ 1.2 สมรรถนะในด้านการจัดการเรียนการสอนของครู ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครูสามารถปรับตัวและเพิ่มขีดความสามารถของตนเอง โดยการเข้าร่วมอบรม สัมมนา หรือกิจกรรมที่ช่วยเพิ่มศักยภาพตนเอง ดังนั้น ควรสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ต่อเนื่อง เช่น จัดกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (PLC) สัปดาห์ละ 1 ครั้ง เพื่อแลกเปลี่ยนแนวทางการพัฒนาตนเอง หรือหากมีการจัดอบรม ควรตอบโจทย์ความต้องการของครู เป็นหลักสูตรที่เน้นปฏิบัติจริงลดการบรรยายเชิงทฤษฎี 1.3 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี

ของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะในด้านการจัดการเรียนการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร โดยด้านที่มีความความสัมพันธ์กันสูงสุด ได้แก่ ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ กับสมรรถนะในด้านการจัดการเรียนการสอนของครู ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นแบบอย่างเชิงปฏิบัติในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารงานจริง สนับสนุนการใช้เทคโนโลยี เช่น การจัดสรรงบประมาณ อุปกรณ์ สัญญาณอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงทุกห้องเรียน หรือมีการจัดตั้งทีมงานเพื่อสนับสนุนเทคโนโลยีการสอนในโรงเรียน เป็นต้น ควรพัฒนาสมรรถนะผ่านชุมชนการเรียนรู้โดยแลกเปลี่ยนแนวทางการใช้เครื่องมือเทคโนโลยี เช่น Canva Padlet ChatGPT เป็นต้น ครูที่มีทักษะทางเทคโนโลยีสูงสามารถเป็นผู้ให้คำปรึกษาการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้หรือการนำเทคโนโลยีไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนกับครูผู้อื่น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ประกอบด้วย 2.1 จากผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะของครูในการจัดการเรียนการสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร พบว่า ด้านที่มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำสุด ได้แก่ ความรู้ทางกฎหมายและจริยธรรมด้านเทคโนโลยีของผู้บริหาร กับสมรรถนะของครูในการจัดการเรียนการสอน ดังนั้น งานวิจัยในครั้งต่อไปควรศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์ดังกล่าว เพื่อให้สามารถพัฒนาแนวทางหรือกลยุทธ์ที่ช่วยเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในด้านนี้ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และส่งผลต่อสมรรถนะของครูได้อย่างเป็นรูปธรรม 2.2 จากผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะของครูในการจัดการเรียนการสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร พบว่า ด้านที่มีความสัมพันธ์ในระดับสูงสุด ได้แก่ ในด้านการใช้เทคโนโลยีเพื่อจัดการเรียนรู้ กับสมรรถนะของครูในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของบทบาทผู้นำในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น งานวิจัยในครั้งต่อไปควรศึกษา แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในด้านการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- จุฬาลักษณ์ พรหมอุบล. (2564). อิทธิพลของภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีผลต่อความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนของครู ในโรงเรียนจังหวัดสุราษฎร์ธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร. ใน การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ธีรโชติ หล่ายไต้. (2560). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีและทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

- การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 2. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต.
มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- บรรจง ลาวะสี. (2560). บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไร้พรมแดน. วารสารมหาวิทยาลัย
มหามงกุฎราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด, 6(2), 1.
- บุญชม ศรีสะอาด และ สุรทอง ศรีสะอาด. (2554). การวิจัยเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา.
(พิมพ์ครั้งที่ 2). สุวีริยาสาส์น.
- วิภาวรรณ เอกวรรณัง. (2560). การพัฒนาชุดประเมินสมรรถนะวิชาชีพครูสำหรับนักศึกษาฝึก
ประสบการณ์วิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏ. ใน วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรดุษฎี
บัณฑิต. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุกัญญา แซ่มซ้อย. (2558). ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี: การนำเทคโนโลยีสู่ห้องเรียนและโรงเรียน
ในศตวรรษที่ 21. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, 17(4), 216–224.
- สำนักงานคณะกรรมการการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2562). แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อ
เศรษฐกิจและสังคม พ.ศ. 2562–2580. เรียกใช้เมื่อ 15 ตุลาคม 2567 จาก
<https://gdcatalog.go.th/organization>.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร. (2567). ข้อมูลพื้นฐาน. เรียกใช้เมื่อ 15
ตุลาคม 2567 จาก <https://web.sesaokpp.go.th/>.
- อาราดา ปรีกมานนท์. (2562). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งต่อ
สมรรถนะในการ จัดการเรียนการสอนของครูโรงเรียนเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาราชบุรี เขต 2. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัย
ราชภัฏนครปฐม.
- เอกพงษ์ มังกระระ. (2566). การศึกษาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มศูนย์
พัฒนาคุณภาพการศึกษา ตำบลแม่नावาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3. ใน วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัย
พะเยา.
- Cronbach, L. J. (1970). Essentials of psychological testing. Harper and Row.
- Davis, K. (1971). Human behavior at work: Human relations and organizational
behavior. McGraw-Hill.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research
activities. Educational and Psychological Measurement, 30(3), 607–610.
- Likert, R. (1976). The human organization: Its management and value. McGraw-
Hill.